

KONVENCIJA DĖL ĮRODYMŲ CIVILINĖSE ARBA KOMERCINĖSE BYLOSE PAĖMIMO UŽSIENYJE

Šią Konvenciją pasirašiusios valstybės,
norėdamos palengvinti teisinės pagalbos prašymų perdavimą ir vykdymą bei tobulinti skirtingus šiam tikslui naudojamus metodus,
norėdamos pagerinti savitarpio teisminių bendradarbiavimą civilinėse arba komercinėse bylose,
nusprendė šiems tikslams sudaryti šią Konvenciją ir s u s i t a r ė dėl šių nuostatų:

I SKYRIUS – TEISINĖS PAGALBOS PRAŠYMAI

1 straipsnis

Susitariančiosios valstybės teisminė institucija, vadovaudamasi tos valstybės teisės normomis, gali teisinės pagalbos prašymu prašyti kompetentingos kitos susitariančiosios valstybės įstaigos paimti įrodymus arba atlikti kokį nors kitą teisinį veiksmą civilinėse arba komercinėse bylose.

Negali būti prašoma įrodymų, kurių neketinama panaudoti teismo procese, kuris jau pradėtas ar numatomas.

Terminas „kitas procesinis veiksmas“ neapima teismo dokumentų įteikimo ar proceso dėl teismo sprendimų ar nutarčių vykdymo pradėjimo, arba sprendimų dėl laikinųjų arba apsaugos priemonių.

2 straipsnis

Susitariančioji valstybė paskiria Centrinę įstaigą, kuri įsipareigos priimti kitos susitariančiosios valstybės teisminės institucijos siunčiamus teisinės pagalbos prašymus ir perduoti juos vykdyti kompetentingai įstaigai. Kiekviena Valstybė organizuoja Centrinės įstaigos darbą pagal savo įstatymus.

Prašymai siunčiami prašymą vykdančiosios valstybės Centrinei įstaigai, neperduodant jų per jokią kitą tos valstybės įstaigą.

3 straipsnis

Teisinės pagalbos prašyme nurodoma:

a) įstaiga, kuri prašo jį vykdyti, ir įstaiga, kurios prašoma jį vykdyti, jei ji žinoma prašymą teikiančiai įstaigai;

b) proceso šalių ir šalių atstovų, jei jų yra, vardai, pavardės ir adresai;

c) bylos, kurioje prašoma įrodymų, pobūdis, pateikiant visą su ja susijusią reikalingą informaciją;

d) prašomi paimti įrodymai ar kitas procesinis veiksmas, kuris turi būti atliktas.

Kai reikia, prašyme, *inter alia*, nurodoma:

e) asmenų, kurie turi būti apklausti, vardai, pavardės ir adresai;

f) klausimai, kurie turi būti užduoti apklausiamiesiems asmenims, arba nurodomas dalykas, dėl kurio jie turi būti apklausti;

g) dokumentai arba kitas nekilnojamas ar kilnojamas turtas, kuris turi būti apžiūrėtas;

h) kiekvienas reikalavimas, kad parodymai turi būti duodami prisiekus ar turi būti patvirtinti ir kad turi būti naudojama bet kokia speciali forma;

i) bet koks konkretus būdas arba tvarka, kurios turi būti laikomasi pagal 9 straipsnį.

Prašyme gali būti nurodoma bet kokia informacija, reikalinga 11 straipsniui taikyti. Negali būti reikalaujama legalizavimo arba kito panašaus formalumo.

4 straipsnis

Teisinės pagalbos prašymas pateikiamas įstaigos, kurios prašoma jį vykdyti, kalba arba prie jo pridodamas vertimas į tą kalbą.

Tačiau susitariančioji valstybė priima prašymus tiek anglų, tiek ir prancūzų kalba arba vertimus į vieną iš tų kalbų, nebent ji yra padariusi išlygą, leidžiamą pagal 33 straipsnį.

Susitariančioji valstybė, kurioje yra daugiau nei viena valstybinė kalba ir kuri dėl vidaus teisės negali visoje savo teritorijoje priimti prašymų kuria nors viena iš šių kalbų, pareiškimu nurodo kalbą, kuria surašomi prašymai juos vykdyti nurodytose jos teritorijos dalyse arba pateikiami jų vertimai. Tuo atveju, jei be pateisinamos priežasties nesilaikoma šiame pareiškime nurodytų reikalavimų, vertimo į pageidaujamą kalbą išlaidas padengia prašymą pateikusi valstybė.

Susitariančioji valstybė pareiškimu gali nurodyti kitą kalbą arba kalbas, nei yra nurodytos ankstesnėse šio straipsnio dalyse, kuriomis prašymai gali būti siunčiami jos Centrinei įstaigai.

Bet kokio prie prašymo pridodamo vertimo teisingumą tvirtina diplomatas arba konsulinis pareigūnas, arba prisiekęs vertėjas, arba bet kuris kitas tose valstybėse tai atlikti įgaliotas asmuo.

5 straipsnis

Jei, Centrinės įstaigos nuomone, prašymas neatitinka šios Konvencijos nuostatų, ji nedelsdama apie tai informuoja prašymą pateikusios Valstybės įstaigą, kuri perdavė teisinės pagalbos prašymą, nurodydama prašymo trūkumus.

6 straipsnis

Jei įstaiga, kuriai buvo perduotas teisinės pagalbos prašymas, nėra kompetentinga jį vykdyti, prašymas nedelsiant perduodamas tos pačios valstybės įstaigai, kompetentingai jį vykdyti pagal jos teisės normas.

7 straipsnis

Jei prašymą pateikusi įstaiga pageidauja, jai yra pranešama apie procesinių veikslių laiką ir vietą, kad jame galėtų dalyvauti suinteresuotos šalys ir, jei yra, jų atstovai. Prašymą pateikusios valstybės įstaigos prašymu ši informacija siunčiama tiesiogiai šalims arba jų atstovams.

8 straipsnis

Susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad, vykdant teisinės pagalbos prašymą, gali dalyvauti kitos susitariančiosios valstybės teisminės institucijos, kuri pateikė prašymą, atstovai. Gali būti reikalaujama išankstinio pareiškimo padariusios valstybės paskirtos kompetentingos įstaigos leidimo.

9 straipsnis

Teisminė institucija teisinės pagalbos prašymą vykdo remdamasi savo vidaus teise nustatytais būdais ir tvarka.

Tačiau ji patenkins prašymą pateikusios įstaigos prašymą taikyti tam tikrą būdą arba tvarką, išskyrus tuos atvejus, kai tai nesuderinama su prašymą vykdančios valstybės teise arba tai atlikti neįmanoma dėl jos vidaus praktikos ir tvarkos arba dėl praktinių sunkumų.

Teisinės pagalbos prašymas vykdomas nedelsiant.

10 straipsnis

Vykdydama teisinės pagalbos prašymą, įstaiga, kuriai pateiktas prašymas, taiko atitinkamas prievartos priemones tais atvejais ir tik tiek, kiek tai numatyta jos vidaus teisėje dėl jos pačios įstaigų priimtų sprendimų vykdymo arba dėl šalių pateiktų prašymų vidaus teismo procese vykdymo.

11 straipsnis

Vykdamas teisinės pagalbos prašymą, atitinkamas asmuo gali atsisakyti pateikti įrodymus tiek, kiek jis naudojami privilegija arba pareiga atsisakyti pateikti įrodymus:

- a) pagal prašymą vykdančios valstybės teisę; arba
- b) pagal prašymą pateikusios valstybės teisę ir privilegija arba pareiga yra nurodyta prašyme, arba kai prašymą pateikusi įstaiga kitu būdu patvirtino prašymą gavusiai įstaigai apie tokias privilegijas ar pareigas.

Susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad ji taip pat, kiek tai nurodyta pareiškime, gerbs privilegijas ir pareigas, nustatytas ne tik tai prašymą pateikusios valstybės ar prašymą vykdančios valstybės, bet ir kitų valstybių teisės normose.

12 straipsnis

Teisinės pagalbos prašymą galima atsisakyti vykdyti tik tada, jei:

- a) prašymą vykdančioje valstybėje tokių prašymų vykdymas neįeina į teismų funkcijas; arba
- b) valstybės, į kurią buvo kreiptasi, nuomone, tokiu būdu būtų pakenkta jos suverenitetui arba saugumui.

Negalima atsisakyti vykdyti prašymą motyvuojant vien tuo, kad pagal valstybės, kuriai pateiktas prašymas, vidaus teisę ji turi išimtinę jurisdikciją šio procesinio veiksmo objektui arba kad jos vidaus teisė nesuteikia teisės atlikti (procesinį) veiksmą dėl šio objekto.

13 straipsnis

Dokumentus, patvirtinančius teisinės pagalbos prašymo įvykdymą, prašymą gavusi įstaiga siunčia prašymą pateikusiai įstaigai tais pačiais kanalais, kuriais ši naudojosi.

Kiekvienu atveju, kai prašymas nėra visiškai įvykdytas ar įvykdytas tik iš dalies, prašymą pateikusi įstaiga nedelsiant ir tais pačiais kanalais informuojama bei nurodomos neįvykdymo priežastys.

14 straipsnis

Vykdamas teisinės pagalbos prašymą neatlyginami jokio pobūdžio mokesčiai ar išlaidos.

Tačiau prašymą vykdanči valstybė turi teisę reikalauti, kad prašymą pateikusi valstybė atlygintų ekspertams ir vertėjams sumokėtus atlyginimus ir išlaidas, patirtas taikant specialią tvarką, kurios pagal 9 straipsnio 2 dalį prašė prašymą pateikusi valstybė.

Jeigu pagal prašymą gavusios įstaigos įstatymus apsaugoti įrodymus turi pačios šalys ir ši įstaiga pati negali įvykdyti prašymo, gavusi prašymą pateikusios įstaigos sutikimą, tam atlikti gali

paskirti tinkamą asmenį. Prašydama tokio sutikimo, prašymą gavusi įstaiga nurodo apytiksles išlaidas, kurios bus patirtos taikant tokią tvarką. Jei prašymą pateikusi įstaiga su jomis sutinka, ji atlygina visas patirtas išlaidas; be tokio sutikimo prašymą pateikusi įstaiga nėra įpareigota atlyginti išlaidas.

II SKYRIUS – DIPLOMATŲ, KONSULINIŲ PAREIGŪNŲ IR ĮGALIOTINIŲ ATLIEKAMAS ĮRODYMŲ PAĖMIMAS

15 straipsnis

Civilinėse arba komercinėse bylose vienos susitariančiosios valstybės diplomatas arba konsulinis pareigūnas kitos susitariančiosios valstybės teritorijoje ir vietovėje, kurioje jis vykdo savo funkcijas, netaikydamas prievartos priemonių gali paimti įrodymus iš atstovaujamosios valstybės nacionalų, padėdamas nagrinėti tos valstybės teismuose pradėtas bylas.

Susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad diplomatas arba konsulinis pareigūnas įrodymus gali paimti tik tada, kai jis pats pateikia arba jo vardu yra pateikiamas pareiškimas atitinkamai pareiškimą padariusios valstybės įstaigai ir tam yra gautas jos leidimas.

16 straipsnis

Vienos susitariančiosios valstybės diplomatas arba konsulinis agentas, padėdamas nagrinėti atstovaujamosios valstybės teismuose pradėtas bylas, kitos susitariančiosios valstybės teritorijoje ir vietovėje, kurioje jis vykdo savo funkcijas, netaikydamas prievartos priemonių, taip pat gali paimti įrodymus iš nacionalų valstybės, kurioje jis vykdo savo funkcijas, arba trečiosios valstybės, jeigu:

- a) valstybės, kurioje jis vykdo savo funkcijas, paskirta kompetentinga įstaiga yra davusi bendrąjį savo leidimą arba leidimą konkrečiam atvejui; ir
- b) jis vykdo kompetentingos įstaigos leidime nurodytas sąlygas.

Susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad įrodymai pagal šį straipsnį gali būti paimti be jos išankstinio leidimo.

17 straipsnis

Civilinėse arba komercinėse bylose asmuo, tinkamai paskirtas įgaliotiniu tam tikram tikslui, netaikydamas prievartos priemonių, padėdamas nagrinėti kitos susitariančiosios valstybės teismuose pradėtas bylas, gali paimti įrodymus susitariančiosios valstybės teritorijoje, jeigu:

- a) valstybės, kurioje turi būti paimti įrodymai, paskirta kompetentinga įstaiga yra davusi bendrąjį leidimą arba leidimą konkrečiam atvejui, ir
- b) jis vykdo kompetentingos įstaigos leidime nurodytas sąlygas.

Susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad įrodymai pagal šį straipsnį gali būti paimti be jos išankstinio leidimo.

18 straipsnis

Susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad diplomatas, konsulinis pareigūnas arba įgaliotinis, pagal 15, 16 arba 17 straipsnius įgaliotas paimti įrodymus, gali kreiptis reikiamos pagalbos į kompetentingą pareiškimą padariusios valstybės nurodytą įstaigą dėl įrodymų gavimo taikant prievartos priemones. Pareiškime gali būti nurodytos sąlygos, kurias pareiškimą daranti valstybė laiko tinkamomis taikyti.

Jeigu įstaiga tenkina prašymą, ji taiko bet kokias prievartos priemones, kurios yra tinkamos ir kurias jos teisės normos numato taikyti vidaus teisminiuose procesuose.

19 straipsnis

Kompetentinga įstaiga, duodama 15, 16 arba 17 straipsniuose nurodytą leidimą arba tenkindama 18 straipsnyje nurodytą prašymą, gali nustatyti tokias sąlygas, kurios jai atrodo tinkamos, *inter alia*, dėl įrodymų paėmimo laiko ir vietos. Taip pat ji gali reikalauti, kad jai laiku būtų pranešta apie įrodymų paėmimo laiką ir vietą; tokiu atveju šios įstaigos atstovas turi teisę dalyvauti imant įrodymus.

20 straipsnis

Imant įrodymus pagal bet kurį šio skyriaus straipsnį, suinteresuotiems asmenims gali būti teisiškai atstovaujama.

21 straipsnis

Tais atvejais, kai pagal 15, 16 arba 17 straipsnius diplomatas, konsulinis pareigūnas arba įgaliotinis yra įgaliotas paimti įrodymus:

a) jis gali paimti visų rūšių įrodymus, kurie nėra nesuderinami su valstybės, kurioje renkami įrodymai, įstatymais arba nėra prieštaraujantys bet kuriam leidimui, duotam pagal anksčiau nurodytus straipsnius, ir nepažeidžiant šių apribojimų yra įgaliotas priimti priesaiką arba pasižadėjimą sakyti tiesą teisme;

b) prašymas asmeniui atvykti arba pateikti įrodymus surašomas tos vietos, kurioje imami įrodymai, kalba arba prie jo pridedamas vertimas į tą kalbą, išskyrus atvejus, kai prašymą gauna nacionalas valstybės, kurioje nagrinėjamas ieškinys;

c) prašyme asmuo informuojamas, kad jis gali būti teisiškai atstovaujamas, ir bet kurioje pagal 18 straipsnį pareiškimo nepadariusioje valstybėje taip pat informuojamas, kad jis nėra verčiamas atvykti arba pateikti įrodymus;

d) įrodymai gali būti renkami teisės normų, taikomų bylą nagrinėjančiam teismui, nustatyta tvarka, jei tokia tvarka nėra draudžiama valstybės, kurioje renkami įrodymai, teisės;

e) asmuo, kuris yra prašomas teikti įrodymus, gali pasinaudoti 11 straipsnyje numatytais privilegijomis ir pareiga atsisakyti pateikti įrodymus.

22 straipsnis

Faktas, kad nepavyko paimti įrodymų pagal šiame skyriuje numatytą tvarką dėl asmens atsisakymo duoti įrodymus, nekliudo vėliau pateikti prašymą paimti įrodymus pagal I skyriaus nuostatas.

III SKYRIUS – BENDROSIOS NUOSTATOS

23 straipsnis

Pasirašymo, ratifikavimo arba prisijungimo metu susitariančioji valstybė gali pareikšti, kad ji nevykdys teisinės pagalbos prašymų, kurie pateikti siekiant iki teismo susipažinti su dokumentais, kaip įprasta Bendrosios teisės šalyse.

24 straipsnis

Be Centrinės įstaigos, susitariančioji valstybė gali paskirti kitas įstaigas ir nustatyti jų kompetenciją. Tačiau visais atvejais teisinės pagalbos prašymai gali būti siunčiami Centrinei įstaigai.

Federacinės valstybės gali paskirti daugiau nei vieną Centrinę įstaigą.

25 straipsnis

Susitariančioji valstybė, kurioje yra daugiau nei viena teisės sistema, gali vienoje iš tokių sistemų paskirti vieną įstaigą, kuri turi išimtinę kompetenciją vykdyti teisinės pagalbos prašymus pagal šią Konvenciją.

26 straipsnis

Susitariančioji valstybė, jei tai būtina pagal konstitucinius apribojimus, gali reikalauti, kad prašymą pateikusi valstybė kompensuotų su prašymo vykdymu susijusias išlaidas už procesinių dokumentų, kurie yra būtini norint priversti asmenį atvykti ir duoti įrodymus, įteikimą, tokių asmenų dalyvavimo išlaidas ir bet kokių įrodymų nuorašų darymo išlaidas.

Jei valstybė pagal ankstesnę dalį yra pateikusi prašymą, bet kuri kita susitariančioji valstybė gali reikalauti, kad ta valstybė padengtų atitinkamas išlaidas.

27 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatos nedraudžia susitariančiosioms valstybėms:

- a) pareikšti, kad teisinės pagalbos prašymai gali būti perduodami jos teisminėms institucijoms kitais kanalais, nei yra numatyta 2 straipsnyje;
- b) leisti, vadovaujantis vidaus teisės normomis ar praktika, atlikti bet kurį šioje Konvencijoje numatytą veiksmą mažiau varžančiomis sąlygomis;
- c) leisti, vadovaujantis vidaus įstatymais ar praktika, paimti įrodymus kitais būdais, nei numatyti šioje Konvencijoje.

28 straipsnis

Ši Konvencija netrukdo bet kurioms dviem ar daugiau susitariančiųjų valstybių sudaryti susitarimą ir nukrypti nuo:

- a) 2 straipsnio nuostatų dėl teisinės pagalbos prašymų perdavimo būdų;
- b) 4 straipsnio nuostatų dėl kalbų, kurios gali būti vartojamos;
- c) 8 straipsnio nuostatų dėl teisminės institucijos atstovų dalyvavimo vykdant teisinės pagalbos prašymus;
- d) 11 straipsnio nuostatų dėl liudytojų privilegijų ir pareigų atsisakyti teikti įrodymus;
- e) 13 straipsnio nuostatų dėl įvykdytų teisinės pagalbos prašymų gražinimo būdų prašymą pateikusiai įstaigai;
- f) 14 straipsnio nuostatų dėl atlyginimų ir išlaidų;
- g) II skyriaus nuostatų.

29 straipsnis

Tarp šios Konvencijos Šalių, kurios taip pat yra Šalys vienos arba abiejų 1905 m. liepos 17 d. ir 1954 m. kovo 1 d. Hagoje pasirašytų konvencijų dėl civilinio proceso, ši Konvencija pakeičia ankstesniųjų Konvencijų 8-16 straipsnius.

30 straipsnis

Ši Konvencija neturi įtakos 1905 m. Konvencijos 23 straipsnio arba 1954 m. Konvencijos 24 straipsnio taikymui.

31 straipsnis

Jei Šalys nėra susitarusios kitaip, laikoma, kad papildomi susitarimai, sudaryti su 1905 m. ir 1954 m. Konvencijų šalimis, yra vienodai taikomi ir šiai Konvencijai.

32 straipsnis

Nepažeisdama 29 ir 31 straipsnių nuostatų, ši Konvencija neturi įtakos konvencijų, kurių nuostatos reguliuoja ir šioje Konvencijoje reglamentuojamus klausimus ir kurių šalimis yra arba bus Susitariančiosios valstybės, taikymui.

33 straipsnis

Valstybė pasirašymo, ratifikavimo arba prisijungimo metu gali visiškai arba iš dalies atsisakyti taikyti 4 straipsnio 2 dalies ir II skyriaus nuostatas. Kitokių išlygų daryti neleidžiama.

Kiekviena susitariančioji valstybė gali bet kuriuo metu atšaukti padarytą išlygą; išlygos galiojimas baigiasi šešiasdešimtą dieną po pranešimo apie atšaukimą pateikimo.

Vienai valstybei padarius išlygą, bet kuri kita valstybė, kuriai tai turi įtakos, gali išlygą padariusiai valstybei taikyti tą pačią taisyklę.

34 straipsnis

Valstybė gali bet kuriuo metu atšaukti arba pakeisti pareiškimą.

35 straipsnis

Susitariančioji valstybė ratifikavimo arba prisijungimo dokumentų deponavimo metu arba vėliau informuoja Nyderlandų užsienio reikalų ministeriją apie įstaigų paskyrimą pagal 2, 8, 24 ir 25 straipsnius.

Susitariančioji valstybė taip pat, kai reikia, informuoja ministeriją apie:

a) paskyrimą įstaigų, kurioms pagal 15, 16 ir 18 straipsnius atitinkamai turi būti pranešama, kurių leidimo gali būti reikalaujama ir kurių pagalbos gali būti prašoma, kai įrodymus ima diplomatiniai pareigūnai ir konsuliniai agentai;

b) paskyrimą įstaigų, kurių leidimo pagal 17 straipsnį gali būti reikalaujama, kai įrodymus ima įgaliotiniai, ir kurios gali suteikti pagalbą, nurodytą 18 straipsnyje;

c) pareiškimus pagal 4, 8, 11, 15, 16, 17, 18, 23 ir 27 straipsnius;

d) bet kokį minėtųjų paskyrimų ir pareiškimų atšaukimą arba pakeitimą;

e) bet kurios išlygos atšaukimą.

36 straipsnis

Bet kurie sunkumai, kurie gali iškilti susitariančiosioms valstybėms dėl šios Konvencijos vykdymo, sprendžiami diplomatiniais kanalais.

37 straipsnis

Šią Konvenciją gali pasirašyti valstybės, kurioms buvo atstovauta Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos vienuoliktojoje sesijoje.

Ji ratifikuojama, ir ratifikavimo dokumentai deponuojami Nyderlandų užsienio reikalų ministerijai.

38 straipsnis

Ši Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po trečiųjų ratifikavimų dokumentų, nurodytų 37 straipsnio antroje dalyje, deponavimo.

Kiekvienai pasirašusiajai Valstybei, kuri ją ratifikuoja vėliau, Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po jos ratifikacinių raštų deponavimo.

39 straipsnis

Bet kuri valstybė, kuri nebuvo atstovaujama Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos vienuoliktojoje sesijoje, esanti šios Konferencijos arba Jungtinių Tautų, arba šios Organizacijos specializuotosios agentūros narė, arba Tarptautinio teisingumo teismo Statuto Šalis, gali prisijungti prie šios Konvencijos, jai įsigaliojus pagal 38 straipsnio pirmąją dalį.

Prisijungimo dokumentai deponuojami Nyderlandų užsienio reikalų ministerijai.

Prisijungiančiajai valstybei Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po prisijungimo dokumentų deponavimo.

Prisijungimas galios tik prisijungiančiosios valstybės ir tų susitariančiųjų valstybių, kurios pareiškė priimančios prisijungimą, tarpusavio santykiams. Toks pareiškimas deponuojamas Nyderlandų užsienio reikalų ministerijai; ši ministerija diplomatiniais kanalais perduoda kiekvienai susitariančiajai valstybei patvirtintą kopiją.

Tarp prisijungiančiosios valstybės ir valstybės, kuri yra pareiškusi priimanti prisijungimą, Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po pareiškimo apie priėmimą deponavimo.

40 straipsnis

Bet kuri valstybė pasirašymo, ratifikavimo arba prisijungimo metu gali pareikšti, kad ši Konvencija galioja visose, vienoje ar keliose teritorijose, už kurių tarptautinius ryšius ji atsako. Toks pareiškimas įsigalioja Konvencijos įsigaliojimo atitinkamoje valstybėje dieną.

Bet kuriuo metu vėliau apie Konvencijos galiojimą tokiose teritorijose pranešama Nyderlandų užsienio reikalų ministerijai.

Minėtose teritorijose Konvencija įsigalioja šešiasdešimtą dieną po aukščiau esančioje dalyje nurodyto pranešimo.

41 straipsnis

Ši Konvencija galioja penkerius metus nuo jos įsigaliojimo pagal 38 straipsnio 1 dalį dienos net ir tose valstybėse, kurios ją vėliau ratifikavo arba prie jos prisijungė.

Jei ji nebuvo denonsuota, jos galiojimas kas penkerius metus savaimė atnaujinamas.

Apie bet koki denonsavimą Nyderlandų užsienio reikalų ministerijai pranešama ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki penkerių metų termino pabaigos.

Denonsuojama gali būti tik kai kurioms teritorijoms, kurioms taikoma ši Konvencija.

Denonsavimas galioja tik tai valstybei, kuri apie tai pranešė. Konvencija lieka galioti kitose susitariančiose valstybėse.

42 straipsnis

Nyderlandų užsienio reikalų ministerija praneša valstybėms, nurodytoms 37 straipsnyje, ir valstybėms, prisijungusioms pagal 39 straipsnį, apie:

- a) 37 straipsnyje nurodytus pasirašymus ir ratifikavimus;
- b) Konvencijos įsigaliojimo pagal 38 straipsnio pirmąją dalį datą;
- c) 39 straipsnyje nurodytus prisijungimus ir jų įsigaliojimo datas;
- d) 40 straipsnyje nurodytus galiojimo pareiškimus ir jų įsigaliojimų datas;
- e) paskyrimus, išlygas ir pareiškimus pagal 33 ir 35 straipsnius;
- f) 41 straipsnio trečiojoje dalyje nurodytus denonsavimus.

Tai patvirtindami, žemiau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta 1970 metų kovo 18 dieną Hagoje anglų ir prancūzų kalbomis, abu tekstai turi vienodą teisinę galią, vienu egzemplioriumi, kuris deponuojamas Nyderlandų Vyriausybės archyvuose ir kurio patvirtintas nuorašas diplomatiniais kanalais siunčiamas kiekvienai valstybei, kuriai buvo atstovauta Hagos tarptautinės privatinės teisės konferencijos vienuoliktojoje sesijoje.
